

a) Osobní reflexe účasti na akci

- Jaké tři věci ve vás nejvíce rezonovaly z toho, co jste slyšeli a dozvěděli se na kongresu?
 1. V EVVO roste důraz na občanskou angažovanost, výchovu k demokracii a vztah k místu. Prolíná se s dalšími příbuznými „výchovami“, že často jen těžko lze odlišit hranice. A to je asi dobře.
 2. Už se zdaleka tolik nemluví o tom, že chráníme přírodu a životní prostředí před člověkem, ale naopak, chráníme náš vlastní domov. Změna smýšlení od „člověk a příroda“ k „člověk v přírodě“, potřeba prezentovat benefity pobytu v přírodě pro lidi.
 3. Jako jeden z pedagogických směrů zaměřený zejm. na dospělé se několikrát prezentovalo transformativní učení. Pro mne nový pojem a zajímavá myšlenka k dalšímu prozkoumání.
- Co si z kongresu odnášíte jako to, co budete chtít přenést do své další praxe? K čemu vás setkání inspirovalo?

Zaměřovala jsme se hlavně na příspěvky týkající se vzdělávání a osvěty dospělých. V tomto směru mne zaujal český projekt Společně proti suchu se zapojením dobrovolníků, kteří zpracovávají studie proveditelnosti k ochraně povodí konkrétních malých toků ve svém okolí. Ráda bych prozkoumala možnosti spolupráce v našem regionu.

Zajímavý byl výzkum dopadu osvětových aktivit v rakouské biosférické rezervaci Carinthian Nockberge od Cornelia Malojer. Výzkum řešil, jak účinné byly aktivity realizované parkem typu ukázky starých řemesel, mapování neofytů, fórum mladých, exkurze, vaření z divokých bylin apod. Obdobné pěkné aktivity bychom našli i v našich podmínkách a asi i podobné výsledky – velká orientace na školy, málo na dospělé; chybějící implementace do praxe v životě účastníků. Na základě výzkumu dostali pořadatelé doporučení, jak svůj program upravit. Obdobné zhodnocení nabídky např. našich Domů přírody a návštěvnických středisek národních parků by bylo jistě také velmi přínosné, stejně jako podrobnější seznámení se s výsledky jmenovaného výzkumu.

- Co a jak z učení a zážitků z kongresu představíte kolegům z vaší organizace?

O dojmech a dílčích postřezích z konference jsem kolegyně seznámila na poradě. Několika kolegům jsem představila projekt Společně proti suchu a přemýšleli jsme o jeho využitelnosti u nás, eventuálně jiném podobně aktivizujícím projektu.

b) Odborný příspěvek z kongresu

Od dob obecného „budování lásky k přírodě“ se EVVO za poslední desetiletí posunula k cílevědomějším metodám, reaguje na rostoucí všeobecný pocit ohrožení z měnícího se klimatu a dalších environmentálních hrozeb. Pocit krátkého času nás nutí hledat nové postupy. Jelikož se jedná o kongres především vzdělavatelů, nejrozšířenější přístup, který se prolínal většinou příspěvků, bych popsala „My lidé jsme ti, kdo ničí svět, musíme se rychle změnit, jinak myslet, jinak se chovat, než bude pozdě a stejně to asi nestihneme“. Jak velice se od toho odlišoval příspěvek Švýcara Bertranda Piccarda (Solar Impulse Foundation) v duchu „My lidé jsme schopní a kreativní a už nyní máme řešení většiny environmentálních problémů. Ale nepoužíváme je, žijeme v minulosti.“ Jistě je kus pravdy na obou přístupech, ale přiznám se, že ten druhý mi připadá jako závan svěžího vzduchu. To, jak o sobě smýšlíme, je přece důležité. A také jak přemýšlíme o budoucnosti – jako o čase zkázy a zmaru nebo jako době, kdy se lidstvo naučí používat chytré a čisté technologie a bude žít dobrý život. Dokážeme dnešní mladé generaci vykreslit budoucnost, na kterou by se mohla těšit? Maně si vybavuji poučku z autoškoly „kam se díváš, tam jedeš“.

Trochu z jiného soudku byla inspirativní prezentace italského projektu Castelli di comunita od paní E. Pagliarina. Zabýval se nastavením environmentálně vzdělávacích a osvětových aktivit pro obyvatelstvo oblasti, kde se setkává intenzivní pěstování rýže a potřeba ochrany cenných mokřadů. Celý plán byl sestaven na základě analýzy problémů a zdrojů regionu a potřeb obyvatel. Aktivity následně propojovaly EVVO a výchovu k demokracii a dbaly na koherenci potřeby obyvatel a aktivity. Možná obdobné plánování aktivit u nás probíhá v CHKO jako Koncepce práce s návštěvnickou veřejností. Zmiňovaný projekt se ale zaměřoval na běžnou zemědělskou krajinu, kterou autoři projektu považují za klíčovou pro (ne)zachování biodiverzity. Což je určitě inspirativní i pro naše poměry. Rozhodně já si pro ten náš inspiraci odnáším.

Katka Červenková